

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

“Αόρατοι δικαιούχοι της ελεημοσύνης”

Με την προσκόλληση στον κόσμο των πραγμάτων έχει αυξηθεί η υποτίμηση του κόσμου των ανθρώπων. Ετσι, μολονότι αυτοί πολλαπλασιάζονται ραγδαία, εμείς τους αγνοούμε. «Δικαιούχοι» συσσιτίων. Ενα βουβό σκοτεινιασμένο ετερόκλητο πλήθος, που συγκροτεί διακριτό «σώμα» μόνο όταν -μεσημέρι βράδυ- περιμένει υπομονετικά με το τάπερ έξω από την εκκλησία της ενορίας. Οι αριθμοί, ψυχροί, ελλειπτικοί, ιχνογραφούν μόνο τη σκιά του προβλήματος - 4.400 μερίδες προσφέρονται καθημερινά στην Αθήνα από 75 ενοριακά κέντρα της Αρχιεπισκοπής, 1.500 γεύματα μοιράζονται μεσημέρι-βράδυ από τον Δήμο Αθηναίων, 500 από τον Ερυθρό Σταυρό. Στον Πειραιά με συσσίτια επιβιώνουν πάνω από 2.000, στη Θεσσαλονίκη 2.500, στην Πάτρα 5.500, στη Λάρισα 400 κ. ο. κ. Στίφη στις δυτικές γειτονιές, αξιοπρόσεκτες ομάδες στα προάστια. Περί τα 900 άτομα σιτίζονται από τις εκκλησίες του Περιστερίου, περί τα 150 των Αμπελοκήπων, 120 του Σταθμού Λαρίσης, 60 του Νέου Ψυχικού, 80 του Π. Φαλήρου...

Συνολικά στην Ελλάδα περισσότεροι από 50.000 άνθρωποι σιτίζονται από την εκκλησία και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, άλλοι τόσοι επιβιώνουν χάρη στη βοήθεια φιλανθρωπικών ενώσεων και δήμων, ενώ εκατοντάδες φυτοζωούν στοιβαγμένοι σε ξενώνες και κέντρα φροντίδας απόρων.

Στις ΗΠΑ καθημερινά 32,2 εκατομμύρια άνθρωποι διατρέφονται με συσσίτια (4.45 εκατ. περισσότεροι από πέρυσι). Στον κόσμο, ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι λιμοκτονούν - 100 εκατομμύρια καταφέρνει να σιτίσει ο ΟΗΕ· 12 εκατομμύρια τον χρόνο τελικά παθαίνουν από την πείνα.

Πείνα. Αφήνει σ' όποιον αγγίζει ευδιάκριτα τα σημάδια του πόνου, του εκμηδενισμού. Ωστόσο, στον πολιτισμένο μας κόσμο δεν μιλάμε πια γι' αυτήν. Την έχει αντικαταστήσει η λέξη ύφεση. Γι' αυτήν μιλούν τα αγωνιώδη, συσπασμένα από τον λυγμό, μάτια ενός μικρού αγοριού που δαγκώνει ένα άδειο περιτύλιγμα τροφίμου. Το θολό βλέμμα του μελαψού που εκλιπαρεί για «λίγο ρύζι, λίγο γάλα για το παιδί». Το κολλημένο στο κουδούνι σου σπασμωδικό δάχτυλο του τοξικομανή που η χαμοκέλα του έγινε πολυκατοικία.

Ο άπορος ζει σ' έναν κόσμο χωριστά, κι ας κινείται ανάμεσά μας. Είναι εξόριστος μέσα στην κοινωνία. Μόνος. Διάφανος στα μάτια των τακτοποιημένων. Τίποτα δεν εγγυάται την ύπαρξή του. Το συσσίτιο, πρόσκαιρα, τη συντηρεί. Είναι όμως λύση η φιλανθρωπία; Αρκεί; Αν και ωφέλιμη, καταλυτική, όχι. Δεν αρκούν τα συσσίτια για να καλυφθεί το φρικιαστικό χάσμα που γεννάει ο νόμος του κέρδους. Η ένδεια, η πείνα (κοινωνικό αποτέλεσμα της άνευ ορίων και όρων ανάπτυξης) μια απλή είδηση είναι, που χάνεται στη γενική αδιαφορία. Δεν αναστατώνει τις συνειδήσεις της Δύσης, της οποίας το σύστημα έχει ακριβώς ανάγκη από το διαρκές αίσθημα στέρησης ώστε όλοι να σπρώχνουν συνεχώς μπρος τα εμπρός.

Κράτος πρόνοιας, βοήθεια στα φτωχά κράτη, αναδιανομή του πλούτου, λέει η λογική. Η οικονομία μας, όσο κι αν βρίσκεται σε κρίση, παραμένει οικονομία της αφθονίας. Αν μοιράζονταν οι πόροι πιο δίκαια, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν δυνατότητες σωτηρίας.

Κάτι, ωστόσο, ανέφικτο όσο το χρέυμα παραμένει ο μοναδικός γεννήτορας αξιών και τον πολιτισμό μας ρυθμίζει ο άτεγκτος νόμος της αγοράς, που επιτρέπει μόνο μικρές παρεκκλίσεις: συσσίτια, ελεημοσύνες, φιλανθρωπίες, ώστε να αποφορτίζονται και τα όποια αισθήματα ενοχής...

(Τασούλα Καραϊσκάκη/ Καθημερινή 26/4/2009)

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. Να γίνει η περίληψη του κειμένου. (100-120 λέξεις)

Μονάδες 25

B.1. « Με την προσκόλληση στον κόσμο των πραγμάτων έχει αυξηθεί η υποτίμηση του κόσμου των ανθρώπων»: χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση ως θεματική περίοδο να αναπτύξετε μια παράγραφο με τη μέθοδο της σύγκρισης-αντίθεσης. (80-100 λέξεις)

Μονάδες 12

B.2. Να εντοπίσετε τους τρόπους πειθούς που χρησιμοποιεί η συγγραφέας στο παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 8

B.3. Το άρθρο αυτό αντιπροσωπεύει κατά τη γνώμη σας τον δίκαιο ή άδικο λόγο;

Μονάδες 7

B.4. Να δώσετε από ένα συνώνυμο για τις παρακάτω λέξεις και στη συνέχεια να σχηματίσετε μία πρόταση με καθεμία από αυτές: **ετερόκλητο,ελλειπτικοί,περιτύλιγμα,στέρησης**

Μονάδες 8

Γ. « Η αδικία χαράσσεται πάνω σε μέταλλο, ενώ η ευεργεσία γράφεται πάνω στο νερό». Με βάση την παραπάνω ρήση να καταδείξετε το φαινόμενο της αδικίας στη σύγχρονη κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα καθώς και να αντιπαραβάλλετε λύσεις του προβλήματος που πηγάζουν από μορφές κοινωνικής δραστηριοποίησης, σε ένα άρθρο σας σε εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας. (500-600 λέξεις)

Μονάδες 40

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Περίληψη

Η αρθογράφος στοχάζεται και προβληματίζεται πάνω στο ζήτημα της πείνας και της αντιμετώπισης της μέσω της ελεημοσύνης. Αρχικά αναφέρεται στην αλλοτρίωση του ανθρώπου, την οποία έχει προκαλέσει το χρήμα και η οποία κάνει τους ανθρώπους να λησμονούν την εξάπλωση της φτώχειας στο σύγχρονο κόσμο. Παραθέτοντας στατιστικά στοιχεία για τη ραγδαία αύξηση της, επεκτείνει τη σκέψη της στο ότι τελικά παρόλο που η πείνα προκαλεί τεράστια ψυχική καταρράκωση στους αναξιοπαθούντες, εμείς, δήθεν ευαισθητοποιημένοι και με αξίες, εθελουφλούμε μπροστά στο πρόβλημα. Ολοκληρώνοντας, περιγράφει τον κοινωνικό αποκλεισμό που βιώνει ο άπορος τον οποίο «άρει» φαινομενικά η φιλανθρωπία. Όμως τελικά καταλήγει στο ότι χρειάζονται δραστικότερες πολιτικά και κοινωνικά λύσεις.

B.1. Με την προσκόλληση στον κόσμο των πραγμάτων έχει αυξηθεί η υποτίμηση του κόσμου των ανθρώπων. Ο αδιάκοπος αγώνας για την απόκτηση υλικών αγαθών έχει ανάγει το καταναλωτικό όραμα σε αυτοσκοπό. Το κυνήγι της υλικής ευδαιμονίας υπονομεύει οτιδήποτε νοηματοδοτεί τη ζωή μας. Από την άλλη, οι ανθρώπινες σχέσεις κλονίστηκαν. Έχουν καταστεί ψυχρές, επιφανειακές. Ο homo consumens υποδουλώνεται πνευματικά και συνθλίβεται ψυχικά με αντάλλαγμα το τελευταίο μοντέλο του καταναλωτικού του ονείρου. Τελικά, συγκρίνοντας τον κόσμο των πραγμάτων με τον κόσμο των ανθρώπων, διαπιστώνει κανείς ότι ο άνθρωπος αποτιμά θετικότερα τα υλικά αγαθά και το χρήμα και υποθηκεύει την εσωτερική του ολοκλήρωση. (99 λέξεις)

B.2. Οι τρόποι πειθούς που χρησιμοποιεί η αρθρογράφος είναι οι εξής:

- Επίκληση στη λογική με τεκμήρια:

α) Αριθμητικά δεδομένα: «...4.400 μερίδες...Π.Φαλήρου» και «Στις Η.Π.Α....πείνα».

β) Πραγματικά γεγονότα-αλήθειες: «Συνολικά...απόρων».

- Επίκληση στο συναίσθημα με χρήση:

α) Συνυποδηλωτικής γλώσσας: «θολό βλέμμα», «το φρικιαστικό χάσμα που γεννάει ο νόμος του κέρδους», «ο μοναδικός γεννήτορας αξιών».

β) Ά πληθυντικού και 'β ενικού ρηματικού προσώπου, που προσδίδει αμεσότητα και καθολικότητα καθώς η αρθρογράφος θέλει να μεταδώσει ένα αίσθημα ευθύνης που βαρύνει την ίδια αλλά και τους αναγνώστες.

γ) φορτισμένη συναισθηματικά γλώσσα: «Γι' αυτήν...αγοριού», «Το θολό βλέμμα...παιδί», «Διάφανος στα μάτια των τακτοποιημένων».

- Επίθεση στο ήθος του αντιπάλου: «Δεν αναστατώνει...εμπρος», «Η οικονομία μας...σωτηρίας».

B.3. Στο κείμενο αποδοκιμάζεται η προσκόλληση των ανθρώπων στις αξίες του υλισμού, ένα φαινόμενο που χαρακτηρίζεται από διαρκώς αυξανόμενες τάσεις. Επίσης, με αφορμή το παραπάνω δεδομένο στηλιτεύεται η υποτιμητική στάση του συνόλου του κόσμου απέναντι στους απόρους, ενώ παράλληλα επισημαίνεται ότι η κάθε είδους φιλανθρωπία από επίσημους φορείς είναι ανεπαρκής με αποτέλεσμα να προκύπτει το συμπέρασμα ότι το χρήμα αποτελεί το «μοναδικό γεννήτορα αξιών». Επιπροσθέτως, υποβόσκει ένα «κατηγρώ» απέναντι στην αλαζονική στάση των μελών της Δυτικής Κοινωνίας που αδιαφορούν επιδεικτικά στην ανάγκη αναδιανομής του πλούτου. Το άρθρο χαρακτηρίζεται από εντιμότητα, αλήθεια και ειλικρίνεια ενώ ο λόγος διατηρεί τη σαφήνεια και τη διαύγειά του σε όλα τα σημεία, δίχως να εκλείπουν και τα στοιχεία της πηγαίας έκφρασης αλλά και απουσίας της παραμικρής επιτήδευσης. Ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους το κείμενο υπηρετεί το δίκαιο, την ανάγκη εξισορρόπησης ανάμεσα στους «έχοντες» και τους απόρους και οι απόψεις της αρθρογράφου αντιπροσωπεύουν το δίκαιο λόγο.

B.4. ετερόκλητο: ανομοιογενές

ελλειπτικοί: ατελείς

περιτύλιγμα: κάλυμμα

στέρηση: ένδεια, αφαίρεση

1. Ο καπιταλισμός και ο κομμουνισμός χαρακτηρίζονται ετερόκλητα ως οικονομικά συστήματα.
2. Οι προτάσεις διακρίνονται ως προς τη δομή σε απλές, επαυξημένες και ελλειπτικές.
3. Στο δώρο δεν πρέπει να έχει σημασία μόνο το περιτύλιγμα αλλά και το περιεχόμενο.
4. Η στέρηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι βασικό χαρακτηριστικό των απολυταρχικών καθεστώτων.

Γ.

«Κοινωνική αδικία ή κοινωνική συνοχή;»

Είναι κοινά αποδεκτό το γεγονός ότι οι μάστιγες της σύγχρονης εποχής δεν έχουν αποκλειστικά ιατρικό περιεχόμενο, αλλά επεκτείνονται στα θεμέλια των κοινωνικών δομών, προσβάλλοντας αυτές σημαντικά. Το κυνήγι του κέρδους, η έλλειψη παιδείας, ο ατομικισμός, η απληστία αλλά και ο φθόνος έχουν αναδείξει την αδικία σε πρωταγωνιστή της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας. Φαινόμενα καταπάτησης του δικαίου πολλά. Εύκολα τα αντικρίζει κανείς περιδιαβαίνοντας στους δρόμους, τα πάρκα, τις εκκλησίες, τους δημόσιους χώρους. Ποια είναι όμως τα φαινόμενα που ευθύνονται για την πρόκληση ρηγμάτων στον κοινωνικό ιστό;

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΔΙΚΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ

- Διαπιστώνεται ένα καθεστώς ανισότητας ως προς την πρόσβαση όλων στις νέες τεχνολογίες, με αποτέλεσμα η χρήση της ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας καθώς και διείσδυσης σε κάθε είδους πληροφορία να κρίνεται ανέφικτη. Κύριες πηγές πληροφόρησης όπως το Διαδίκτυο, τα μεγάλα ειδησεογραφικά πρακτορεία, εγχώρια και διεθνή, μεγάλοι εκδοτικοί οίκοι δεν είναι προσβάσιμες από όλους. Πλήττονται κυρίως οι άποροι, οι αναλφάβητοι, ακόμα και οι λειτουργικά αναλφάβητοι όπως είναι σήμερα οι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή ξένες γλώσσες, οι κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών και αυτοί του αποκαλούμενου Τρίτου Κόσμου.
- Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις δημιουργούν φυλετικές και ταξικές διακρίσεις ενισχύοντας τις αδικίες. Υπονομεύουν την προσπάθεια του ανθρώπου να μορφωθεί, με αποτέλεσμα να μην παρέχονται ίσες ευκαιρίες για μόρφωση. Σε μία εποχή όπου ο υλισμός συνθλίβει την προσωπικότητα του ανθρώπου, με συνέπεια αυτός να εγκλωβίζεται πνευματικά, η διέξοδος της εκπαίδευσης διαφαίνεται ως ένα βασικό προαπαιτούμενο δεδομένο προς την κατεύθυνση του απεγκλωβισμού.
- Το φαινόμενο των μη ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση δεν παρατηρείται μόνο στα στενά εθνικά όρια του χωριού ή της πόλης, αλλά και σε διακρατικό επίπεδο, όπου οι ανεπτυγμένες χώρες υπερτερούν των αναπτυσσόμενων ή υπανάπτυκτων.
- Στις σύγχρονες κοινωνικές σχέσεις εκλείπει το στοιχείο της εντιμότητας, καθώς υφίσταται μία προσπάθεια υφαρπαγής και εκμετάλλευσης κάθε υλικού ή ψυχικού πλούτου, με αποτέλεσμα η κοινωνία να λειτουργεί στα πλαίσια της ατομικότητας και όχι της ομάδας που χαρακτηρίζεται από συνοχή.
- Ο σημερινός άνθρωπος βιώνει την ανασφάλεια, όταν διαπιστώνει ότι είναι αναγκασμένος να λειτουργεί σε μία κοινωνία ατομισμού, έλλειψης συνεργασίας και αλληλεγγύης αλλά και το άγχος, την νέα κοινωνική ασθένεια, το οποίο κατακρεουργεί το ψυχικό του κόσμο, αναχαιτίζει την πρόοδο του ανθρώπου και τον καταρρακώνει ηθικά, με αποτέλεσμα η ισορροπία της κοινωνίας να τίθεται σε κίνδυνο.
- Η πρόοδος και η δικαίωση σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο προκύπτει όταν τίθεται «ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση». Ωστόσο, στον αντίποδα της αξιοκρατικής επιλογής βρίσκεται η ευνοιοκρατία, η οποία κυριαρχεί στους περισσότερους επαγγελματικούς χώρους. Η προνομιακή, λοιπόν, μεταχείριση ορισμένων ατόμων σε συνδυασμό με την ανεργία καθιστούν ένα ομιχλώδες σκηνικό στον εργασιακό τομέα, όπου στην κορυφή κατορθώνουν να ανέλθουν τελικά οι ανάξιοι.
- Σε συνδυασμό με τα παραπάνω κρίνεται θεμιτό και αναγκαίο να επισημανθεί ότι το φαινόμενο της ανεργίας αποτελεί κύρια έκφανση της κοινωνικής αδικίας και πλήττει όχι μόνο το άτομο αλλά και την ίδια την οικογένεια, το βασικό πυρήνα της κοινωνίας μας. Εάν λοιπόν η ανεργία επηρεάζει άμεσα τη διαβίωση της οικογένειας, τότε γίνεται αντιληπτό με ποιόν τρόπο διαταράσσονται και οι σχέσεις των μελών της.
- Καταπάτηση ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων, ιδιαίτερα σε κράτη που κυριαρχούν αυταρχικά καθεστάτα, που έχει ως συνέπεια την μη δυνατότητα ελεύθερης έκφρασης του πολίτη αλλά και επιβολή αυστηρότερων ποινών όταν αυτός επιδιώξει να εκδηλωθεί σε δημοκρατικά πλαίσια.
- Οι ατομικές αξίες διολισθαίνουν όταν η ελεύθερη πρόσβαση στην υγεία καθίσταται δυνατή και αποτελεσματική, μόνο όταν δρα το λεγόμενο "φακελάκι", ενώ το κόστος εξέτασης και λοιπών παροχών σε ιδιώτη είναι για πολλούς απαγορευτικό.
- Η ύπαρξη διακρίσεων στο σύγχρονο κοινωνικό στίβο, με κύριες την εξωτερική εμφάνιση, κάποια είδους αναπηρία, φυλετικές και θρησκευτικές καταβολές καθώς και πολιτικές

πεποιθήσεις, έχουν καταστήσει την ομαλή λειτουργία κάποιου στο κοινωνικό γίνεσθαι ως ιδιαίτερα δυσχερή. Συνεπώς, στοχοποιούνται κυρίως οι αδύναμοι για κάθε αδίκημα και κάθε κοινωνική παθογένεια και τελικά όροι όπως αποκλεισμοί, περιθωριοποιήσεις, στέρηση ελευθερίας επιλογών και έκφρασης συνιστούν το «σεισμογράφο» της κοινωνίας.

- Η άνιση κατανομή πλούτου διακρίνει τους ανθρώπους με διαφορετικά μέτρα και σταθμά. Εκατομμύρια φτωχοί και άστεγοι, ο λεγόμενος 4^{ος} κόσμος, κυκλοφορούν ανάμεσά μας, επαιτούν, εκλιπαρούν για βοήθεια.

Η αδικία αγαπητοί μου αναγνώστες, έχει δυστυχώς διαβρώσει τις δομές της σύγχρονης παγκόσμιας κοινωνίας. Η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων βιώνει την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα και ακόμη χειρότερα τον αποκλεισμό, την περιθωριοποίηση, την πείνα. Αβοήθητοι και σε απόγνωση οι άνθρωποι ελπίζουν, σχεδόν μοιρολατρικά, σε οποιαδήποτε βοήθεια. Ένας βραζιλιάνος καθολικός επίσκοπος, πασίγνωστος για το τεράστιο φιλανθρωπικό του έργο, είπε κάποτε: «Όταν δίνω φαγητό στα παιδιά που πεινάνε με αποκαλούν άγιο. Όταν ρωτάω γιατί δεν έχουν φαγητό με φωνάζουν κομμουνιστή». Τα λόγια αυτά αποκαλύπτουν με απόλυτο ρεαλισμό την υποκρισία και το φαρισαισμό των ισχυρών απέναντι στα προβλήματα των αδυνάμων. Η αδικία μπορεί ν' αντιμετωπιστεί, αλλά με γενναίες πολιτικές και ριζοσπαστικές παρεμβάσεις κι όχι με «ασπρίνες», όπως η φιλανθρωπία. Αρκεί βέβαια να το ιεραρχήσουμε ως κυρίαρχο πρόβλημα και να διεκδικήσουμε την αντιμετώπισή του.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΗΓΑΖΟΥΝ ΑΠΟ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

A. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

- Η εκάστοτε πολιτική ηγεσία οφείλει να προάγει τη δημοκρατία, την δυνατότητα ελεύθερης έκφρασης του πολίτη, χωρίς αυτός να αισθάνεται ανασφαλής απέναντι σε κάποια τοποθέτησή του.
- Απαιτείται εκ μέρους της πολιτικής ηγεσίας η διαμόρφωση συνθηκών κράτους πρόνοιας όσον αφορά την πρόσβαση στην υγεία αλλά και δικαίου, ως προς την επιλογή αυτών που θα στελεχώσουν το δημόσιο.
- Η πνευματική ηγεσία πρέπει να δικαιολογεί το ρόλο της ώστε τα μέλη της κοινωνίας να εμπνέονται από αυτήν μέσω του λόγου που χρησιμοποιεί, αλλά και του έργου που παράγει. Οι άνθρωποι του πνεύματος αποτελούν την καταλληλότερη λύση απέναντι στα σημάδια της κοινωνικής σήψης που παρατηρούνται, και απαιτείται να πρωταγωνιστούν.
- Οι Διεθνείς Οργανισμοί πρέπει να δραστηριοποιηθούν εκεί όπου λαμβάνει χώρα η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να αναδείξουν το πρόβλημα και να δράσουν αποφασιστικά.
- Παροχή οικονομικής βοήθειας αλλά και κοινωνικά προγράμματα που σέβονται τις εθνικές, θρησκευτικές, πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, ώστε όλοι οι πολίτες να αποτελέσουν παραγωγικά μέλη της χώρας.

B. Μ.Μ.Ε.

- Τα Μ.Μ.Ε. οφείλουν να προάγουν την άποψη ότι καταξιώνεται αυτός που προσπαθεί και όχι αυτός που διαθέτει γνωριμίες στις κατάλληλες θέσεις.
- Κρίνεται αναγκαία η ανάδειξη ανθρώπων του πνεύματος και όχι προτύπων που αναδεικνύουν τον εύκολο πλουτισμό. Κρίνεται, συνεπώς, αναγκαία και η αναθεώρηση της αξίας της ίδιας της θεαματικότητας που αντλείται μέσω προβολής εύπεπτων εκπομπών.

Γ. ΑΓΩΓΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ

- Το βασικό κύτταρο της κοινωνίας μας, η οικογένεια, πρέπει να μεταδώσει στα νέα μέλη της το αίσθημα της αξιοκρατίας αλλά και της αίσθησης δικαιωμάτων, όσο και υποχρεώσεων. Με αυτό τον τρόπο ο πολίτης θα μεταφέρει τα στοιχεία αυτά στο κοινωνικό πεδίο, κάτι που θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας, εάν αυτό εφαρμόζεται από όλους.
- Η θρησκεία οφείλει να μεταδώσει την ανοχή απέναντι στον συνάνθρωπο αλλά και το σεβασμό στη διαφορετικότητα του άλλου. Όμως, απαιτείται πάνω από όλα οι ίδιοι οι εκπρόσωποι της θρησκείας να διάγουν βίο ευπρεπή, προκειμένου να εμπνέονται τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας από αυτόν.
- Ο χώρος της εκπαίδευσης πρέπει να αναδιοργανωθεί, ώστε η πρόσβαση στη γνώση σε ηλεκτρονική και μη μορφή να αποτελεί δεδομένο προνόμιο και όχι των ολίγων.
- Μετάγχιση ηθικών αξιών. Επιβράβευση της ηθικής συνείδησης ώστε να εθιστούν οι μαθητές στη διαλλακτικότητα, την ανεκτικότητα και τον αλληλοσεβασμό. Επιδίωξη ανθρωποκεντρικού πολιτισμού, πνεύμα κατανόησης, κοινωνική συνείδηση, να συνειδητοποιήσουν οι πολίτες ότι ο σεβασμός αποτελεί δείκτη της πολιτικής στάθμης μιας κοινωνίας.

Δ. ΜΑΖΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΑΤΩΝ

- Η ύπαρξη μαζικών κινήματων που θα αντιδρούν απέναντι σε κάθε είδους κοινωνική αδικία, συμβάλλει στην εξάλειψη της ανασφάλειας του πολίτη, ο οποίος νιώθει έρμαιο των αποφάσεων αυτών που ελέγχουν τα δημόσια πράγματα.
- Τα κράτη εκείνα που υπερισχύουν έναντι άλλων, πρέπει να χρησιμοποιούν αυτήν την ισχύ για αρωγή απέναντι σε αυτά, κάτι που θα προάγει την αλληλεγγύη και το σεβασμό σε διεθνές επίπεδο, με αποτέλεσμα την μείωση αριθμού πολεμικών εστιών ή ψυχροπολεμικών συρράξεων.

Οι εκφάνσεις του φαινομένου της κοινωνικής αδικίας είναι πολλαπλές και απαιτείται να επιστρατευτούν οι θεμελιώδεις αξίες του ανθρώπου, προκειμένου να επέλθει η ισορροπία στον κοινωνικό σκελετό σε κάθε δυνατό επίπεδο. Ο ατομισμός και η έλλειψη κοινωνικής συνείδησης βλάπτει έμμεσα και αυτόν που συμβάλλει στη διαμόρφωση αυτών των στοιχείων έστω και αν αυτό δεν διαφαίνεται βραχυπρόθεσμα. Η αδικία υπονομεύει την ανθρώπινη ζωή και στερεί τον άνθρωπο από τα διάφορα αγαθά του. Έτσι, διαλύει τους νόμους που ενώνουν τους ανθρώπους και υποσκάπτει τα θεμέλια της κοινωνίας. Κοινωνική αδικία λοιπόν ή κοινωνική συνοχή;

Επιμέλεια θεμάτων: Πετρομελίδης Βασίλης, Ζίγρα Ευα, Τζιμογιάννης Δημήτρης, Κουρτίδης Γιάννης